

Täysistunto

Maanantai 4.12.2017 klo 14.00—21.50

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 160/2017 vp

Valiokunnan mietintö StVM 13/2017 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

20.18 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Teen vastalauseen mukaisen lausumaesityksen, joka kuuluu: "Eduskunta edellyttää, että hallitus vahvistaa lomituspäalvelujen kehittämistä edelleen pidemmällä aikavälillä. Tällöin kehittämistoimien määräaikojen tulee olla riittävän pitkiä."

Arvoisa puhemies! Kyseessä on valiokunnan mietintö hallituksen esitykseen, joka liittyy maanviljelijöiden lomituspäalvelujen sijaisapumaksujen alentamiseen. Hallitus päätti syksyn 2017 budjettiriihessä kohdistaa 1 miljoonan euron panostuksen lomituspäalvelujen sijaisapumaksujen osittaiseen alentamiseen. Lakiehdotus on lähtökohtaisesti hyvä, koska se auttaa maanviljelijöitä jaksamaan nykyisellä työtaakalla. Hallitus on siis sinänsä tehnyt oikeansuuntaisia ratkaisuja. Ehdotettava 1 miljoonan euron panostus on kuitenkin perussuomalaisten mielestä liian vähäinen.

Hallitus esittää 1 miljoonan euron määrärahaa lomituspäalvelujen sijaisapumaksujen alentamiseen. Perussuomalaisten vaihtoehtobudjetissa ehdotetaan lisäyksenä 2 miljoonaa euroa maatalouslomituksen tukemiseksi. Näin ollen hallituksen ehdottama panostus on riittämätön. Arvostelu kohdistuu myös siihen, että ratkaisu on vain vuoden mittainen hallituksen esityksessä. Lain määräaikaisuus on liian lyhyt, jotta nähtäisiin todelliset lain vaikutukset. Me teimme toki tästä jo pykälämuutosesityksen, josta äänestettiin, mutta tässä nyt esitän sitten tätä lausumaa. Ja on vielä kerrottava, että hallituksen esityksessä sijaisapumaksun tuntihinta on 12 euroa ja meillä se olisi 10 euroa ja 50 senttiä. On erittäin tärkeää, että me tuemme maanviljelijöitä heidän vaativassa ammatissaan ja mahdollistamme sen, että he voivat ottaa ja pyytää sijaisapua tarvittaessa, oli kysymys sitten lomasta tai sairaudesta. Lisäksi meidän esitimme tässä vastalauseessamme, että tämä laki olisi voimassa 2 vuotta sen sijaan, että yhden, kuten hallitus esittää.

20.21 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Juvosen tekemää lausumaehdotusta. Kuten edustaja Juvonen tässä äsken hyvin kertoikin, eduskunta ei tosiaan hyväk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2017 vp

synyt viime viikon äänestyksessä maatalouslomitukseen esittämäämme lisäpanostusta. Pidämme tätä hallituksen esitystä panostuksen pienestä lisäämisestä sinänsä oikeansuuntaisena mutta kuitenkin määrältään riittämättömänä, ja tämä hallituksen esittämä ratkaisu on myös kestoltaan liian lyhyt, joten esitimme siihen pidennystä, mutta nämä esitykset tosiaan kaatuivat.

Arvoisa puhemies! Jatkossa on varmistettava, että lomituspalveluja kehitetään myös pidemmällä aikavälillä, kuten tässä tekemässämme lausumaehdotuksessakin vaadimme. Työssäjaksaminen on tärkeää erityisesti eläintiloilla, joilla tehdään todella raskasta työtä, ja siellä työntekijöiden jaksaminen vaikuttaa tietenkin myös eläinten hyvinvointiin. Kannattaa siis muistaa, että toimivat lomituspalvelut ovat myös eläinsuojelun näkökulmasta tärkeä asia, ja totta kai siitä, että suomalaisen maatalouden edellytykset säilyvät kunnossa, hyötyy myös meidän huoltovarmuutemme.

Näillä perusteilla tosiaan kannatan tätä edustaja Juvosen tekemää lausumaa.

20.22 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa herra puhemies! Eduskunnan pöytäkirjoihin on syytä todeta, että tämä esityshän on myönteinen koskien maatalousyrittäjien lomituspalveluja, merkitsee sijaisapumaksujen alentamista, ja se on kustannussäästö. Kuten edustaja Savio sanoi, niin maatalousyrittäjillä ja kotieläintiloilla erityisesti on jaksamista työssä paljonkin, ja sen takia on hyvä, että kun nyt lomituspalveluja tässä ollaan uudistamassa tai muuttamassa, siinä säilyy nimenomaan viljelijäkohtainen, yrittäjäkohtainen lomituserjestelmä eikä se muutu tilakohtaiseksi, jolloin se alkaisi muistuttaa yritystukea, mistä tässä todellakaan ei ole kysymys.

20.23 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä lomituspalveluja koskeva lakimuutos on erittäin hyvä. Maanviljelijöiden tilanne, kuten tiedämme, on monesta syystä tällä hetkellä hyvin tukala, ja tiedämme myös sen, että hyvin moni tila on lopettanut tuotantonsa, ja siinä kyllä tehdään karhunpalvelus suomalaiselle elintarviketeollisuudelle, suomalaiselle terveydelle ja suomalaisille ihmisille yleensä, koska kotimaiset elintarvikkeet ovat varmasti maailman puhtaimpia. Ja sitten tällaiset ylivoimaiset seikat, kuten tämän vuoden sääolosuhteet, yleinen maatalouspolitiikka EU:ssa ja sitten tämä kustannusnousu ja ruuan hinnan halpuuttaminen, ovat tehneet sellaisen yhtälön, jonka sietäminen on viljelijöille lähes ylivoimainen tehtävä. Tämä nyt käsittelyssä oleva lakiesitys, joka miljoonalla eurolla helpottaa sijaisapua, on toki askel oikeaan suuntaan, mutta jotta me tässä maassa pystyisimme varmistamaan kotimaisen elintarvikkeen tuotannon ja ne lähes 300 000 työpaikkaa, mitä siinä elintarvikeketjussa on pellolta pöytään, meidän tulee toimia paljon paljon määrätietoiseremmin. Tämä on, niin kuin sanoin, askel oikeaan suuntaan, eikä tällä lomitustailla eikä sijaisavulla tietenkään pystytä kovin paljon asiassa auttamaan, mutta sekin vähä, mikä pitää tehdä, tehkäämme iloisella mielellä.

20.24 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Tässä ei ole kyse suurista summista, mutta heille, jotka näitä sijaisapupalveluita joutuvat ensi vuonna käyttämään, tämä tilapäinen sijaisapumaksujen alennuksen jatkuminen on erittäin tärkeä asia. Tällä vahvistetaan viljelijöiden, maatalousyrittäjien työssäjaksamista, ja erittäin hyvä, että jatko nyt varmistuu.

Mutta, arvoisa puhemies, tässä yhteydessä on hyvä sanoa ilmoille myös se, että tästäkään tilapäisestä alennuksesta ei, ikävä kyllä, ole hyötyä, jos lomituspalveluyksikkö ei ky-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2017 vp

kene sitä tarvitsevalle tuottamaan, jos ei löydy asiantuntevia lomittajia sijaisapua tekemään. Siksi tämänkin lain hengen täyttämiseksi meidän pitää pystyä edistämään toimia, joilla ammattitaitoisten ja motivoituneiden lomittajien työskentelyedellytykset ja saatavuus pystytään turvaamaan. Esimerkiksi edessä olevassa suuressa hallintoremontissa pitää pystyä turvaamaan lomituspalveluiden tulevaisuus niin viljelijöiden kuin lomittajienkin näkökulmasta.

20.26 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Niin kuin tässä on aiemmissa puheenvuoroissa tullut esille, lomituspalvelun merkitys viljelijöiden jaksamiselle on kyllä äärimmäisen suuri, ja me tiedämme, että maatalousyrittäminen ja varsinkin työ eläintuotannossa on fyysisesti aika raskasta mutta varsinkin se on ollut henkisesti raskasta nyt tässä viime aikoina liittyen laajemminkin maatalouden ahdinkoon ja näihin tukimaksujen viivästyksiin, ja osa tiloista edelleenkin ei ole saanut tavallaan sitä talouttaan ja maksujärjestelmiään kuntoon sen osalta, kun silloin piti tehdä erilaisia erityisjärjestelyitä. Ja niin kuin edustaja Savio tässä myös totesi, silloin kun viljelijä jaksaa hyvin, niin silloin myös eläimet jaksavat hyvin, koska silloin hän jaksaa niistä huolehtia, ja siinä mielessä mielestäni on ihan perusteltua, että me huolehdimme siitä, että lomituspalvelut ovat sillä tavalla kunnossa ja saatavilla, että me tuemme viljelijöiden jaksamista.

20.27 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Suomalaisella tuottajalla on valtavasti haasteita tällä hetkellä varsinkin kannattavuudessa. Maatalouslomittajia ei helposti saa, eikä varsinkaan kokopäivätoisia maatalouslomittajia. Ja myös eläinten hyvinvointi puhuttaa. Kun viljelijä, tuottaja, ei jaksaa, niin helposti käy myös niin, että siinä voivat eläimetkin kärsiä. Joten kaikki se, mitä voidaan tällä hetkellä tehdä tuottajan hyväksi, on kannatettavaa. Meille on tärkeää, että me saamme kotimaisia tuotteita jatkossakin ja huoltovarmuus pysyy, mutta se ei pelkillä sanoilla tule.

Kannatan lämpimästi Juvosen esitystä.

20.28 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Jäi tuossa ensimmäisessä puheenvuorossa mainitsematta juurikin eläinten, kotieläinten, hyvinvointi siellä maatiloilla. Suomi elää maaseudusta, ja on erittäin tärkeää, että mahdollisuudet harjoittaa siellä maanviljelijän ammattia ovat yhdenvertaiset ja yhtenäiset kautta Suomen, ja kun maanviljelijä jaksaa tehdä sitä työnsä, niin totta kai se vaikuttaa kaikkien hyvinvointiin, niin perheen hyvinvointiin kuin myös eläinten hyvinvointiin, emmekä liikaa Suomessa puhu eläinten hyvinvoinnista. Kyllä se on yksi niistä hyvin tärkeistä asioista, joista täytyy jatkuvasti myös muistuttaa, eli se, miten me kohtelemme niitä eläimiä, on sitä inhimillisyyden osoitusta myös.

Minä toivoisin todellakin tukea tälle meidän lausumalle — "Eduskunta edellyttää, että hallitus vahvistaa lomituspalvelujen kehittämistä edelleen pidemmällä aikavälillä. Tällöin kehittämistoimien määräaikojen tulee olla riittävän pitkiä." — eli toivoisin, että me katsoimme sinne tulevaisuuteen päin, miten suomalainen maanviljelijä voi ja jaksaa. Ja todellakin tämän lausuman tarkoitus olisi tuoda näkyviin maanviljelijöitä ja suomalaista maaseutua, eläimiä, kaikkia, jotka siellä työskentelevät, myös niitä lomittajia, jotka tekevät sitä vaativaa ja myös raskasta työtä. Heidätkin pitää huomata ja nähdä, että heidän työpanoksensa on äärettömän tärkeä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2017 vp

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.